Ч. 241 (14.138). Львів, вівторок 10. вересня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Висліди виборів до сойму.

ЗАЦІКАВЛЕННЯ ВИБОРАМИ.

Польська Агенція Телеграфічна повідомляє: Вибори на просторі львівського воєвідства відбулись зовсім спокійно. Тільки тут і там прихильники опозиційних партій розкинули в невеличкій кількости летючки з покликом до бойкоту виборів, але без ніякого успіху. Зацікавлення виборами було велике, якщо візьметься під увагу погані атмосферичні умовини. Пересічно голосувало від 55 до 58 прц. управнених до голосування. Минулого року при самоуправних виборах голосувало 60 до 62 прц.

В турчанськім повіті населення в декількох місцях перепливало на тратвах до виборчих льокалів. У багатьох місцевостях вода підмулила дороги утруднюючи доступ до сіл і будинків, в яких відбувались вибори.

ЛЬВІВ—МІСТО.

В окрузі ч. 70 вийшли послами: 1) Едвін Вагнер, який добув 20.207 голосів і 2) Еміль Зомерштайн — 16.591. Інші кандидати як: Стефан Квятковський дістав 10.770 голосів; Ян Канти Пфав — 6.558; Ґустав Хмелевський — 2.284. В окрузі ч. 71 вийшли послами д-р Владислав Бирка і д-р Станислав Островський. Перший дістав 16.365 голосів, д-р Станислав Островський 20.375; дальші кандидати дістали: ред. Януш Лясковніцький — 10.975, Ґустав Паммер — 7.326 і п-і Сабатовська — 6.360.

ЛЬВІВ—ПОВІТ.

В окрузі ч. 72 з осідком у Львові, до якої входять повіти: львівський, мостиський і городецький, на 150.000 управнених голосувало коло 105.000 осіб. Послами вийшли Владислав Войтович і **начальний редактор „Діла“ Василь Мудрий.** На підставі тимчасових підрахунків перший дістав 90.256 голосів, **ред. В. Мудрий 75.676.** Дальші кандидати: Ян Стись — 17.644 і д-р Степан Андрущишин — 3.312.

ЧАСТИННІ ВИБОРЧІ ВИСЛІДИ З СІЛ ЛЬВІВСЬКОГО ПОВІТУ.

Скнилів: Управнених до голосування 1.302. Голосувало 1.005, важних голосів 968, неважних 37. **Ред. В. Мудрий дістав 874 голосів;** Влад. Войтович — 862; Степан Андрущишин 85, Ян Стись 76.

Ярчів: Влад. Войтович 1205; **ред. В. Мудрий — 1168;** Ян Стись 174, Ст. Андрущишин — 137 голосів.

Зашків: Управнених до голосування 1274, голосувало 535, неважних 10. Влад. Войтович дістав — 513 голосів, **ред. В. Мудрий 501,** Ян Стись 13, Ст. Андрущишин 6.

Черкаси: Управнених 974, голосувало 477, важних голосів 904, неважних 4. Влад. Войтович — 465, **ред. В. Мудрий — 428;** Андрущишин — 8, Стись — 3.

Дмитре: управнених 1035; голосувало 714; важних 1427. **Ред. В. Мудрий дістав 713 голосів.** Войтович 712, Андрущишин 2.

Вербіж: управнених 887, голосувало 312, неважних 4. Войтович — 291; **ред. В. Мудрий — 278 голосів;** Стись — 31, Андрущишин — 8.

СОКАЛЬ.

В окрузі ч. 73 з осідком у Сокалі, до якої входять повіти: сокальський, равський, жовківський і любачівський — на 200.000 управнених голосувало коло 106.000 осіб. Послами вийшли: Валеріян Зєлінек і **адв. д-р Роман Перфецький.** Перший дістав 91.068 голосів, другий 1.149. Дальші кандидати, Казимир Мазуркевич — 20.231; інж. Корнило Целевич — 7.767.

ПЕРЕМИШЛЬ.

В окрузі ч. 74 з осідком у Перемишлі, до якої входять повіти: перемиський і яворівський на коло 200.000 управнених голосувало коло 90.000 осіб. Послами вийшли: кн. Леон Сапіга і **ред. Володимир Целевич.** Перший дістав 2.121 голосів, другий 51.790. Дальші кандидати: Рудольф Бурда — 14.962, адв. д-р Роман Хотинецький — 5.371.

ДРОГОБИЧ.

В окрузі ч. 75 з осідком у Дрогобичі, до якої входять повіти: дрогобицький і рудецький на 140.000 управнених голосувало коло 55.000 осіб. Послами вийшли: інж. Юрій Ковіцький і адв. **д-р Степан Витвицький.** Перший дістав 29.992 голосів, другий 28.528 гол. Дальші кандидати Йосиф Октавец — коло 13.600, адв. д-р Олександер Пеленський коло 9.647.

САМБІР.

В окрузі ч. 76 з осідком у Самборі, до якої входять повіти: самбірський, турчанський і добромильський на коло 150.000 управнених голосувало коло 82.000 осіб. Послами вийшли Едвард Екерт і **Гринь Тершаковець.** Перший дістав 45.378 голосів, другий 45.542. Дальші кандидати Владислав Пульнарович коло 23.612· Шерековський — коло 12.430.

ТЕРНОПІЛЬ.

В окрузі ч. 61 з осідком у Тернополі, до якої входять повіти: тернопільський, збаражський і скалатський вибрали послами: Станислава Вілацького і **Василя Болюха.** Перший дістав 73.841 голосів, другий 59.051. Дальші кандидати: Віктор Врубель — 15.734. Микола Малицький — 3.491.

ЗОЛОЧІВ.

В окрузі ч. 62 з осідком у Золочеві, до якої входять повіти: золочівський, камінецький, радехівський і брідський вийшли послами: Стефан Трачевський і **ред. Володимир Кузьмович.** Перший дістав 102.559 голосів, другий — 95.701. Дальші кандидати: Станислав Постгайм — 6.698 Іван Миськів 3.312.

БЕРЕЖАНИ.

В окрузі ч. 63 з осідком у Бережанах, до якої входять повіти: бережанський, перемишлянський і зборівський вийшли послами: Тадей Шецель і **адв. д-р Степан Біляк.** Перший дістав 82.366 голосів, другий — 72.198. Інші кандидати адв. д-р Василь Душенчук — 3.500, Мирон Луцький — 3.157.

БУЧАЧ.

У бучацькій окрузі ч. 64 з осідком у Бучачі до якої входять повіти: бучацький, теребовельський і підгаєцький вийшли послами: Витовт Жиборський і **Зиновій Пеленський.** Перший дістав 100.998 голосів, другий 93.751. Дальші кандидати: Богдан Дунін-Шнот — 8.121; адв. д-р Евген Ловицький 9.984.

ЧОРТКІВ.

В окрузі ч. 65 з осідком у Чорткові, до якої входять повіти: чортківський, копичинецький, борщівський і заліщицький вийшли послами: Ян Хоінський-Дзедушицький і **адв. д-р Степан Баран.** Перший дістав 107.453, другий 103.788 голосів. Дальші кандидати дістали: д-р Войтіх Лясковиич — 6.464. д-р Василь Бараник — 2.628.

СТАНИСЛАВІВ.

В окрузі ч. 66 з осідком у Станиславові, до якої входять повіти: станиславівський, товмацький і надвірнянський вийшли: д-р Здзіслав Стронський і **адв. д-р Іван Волянський.** Перший дістав 78.132 голосів, другий 62.072.

КОЛОМИЯ.

В окрузі ч. 67 з осідком у Коломиї, до якої входять повіти: коломийський, городенський, косівський і снятинський послами вийшли: **Іван Заваликут**, адв. кандидат і Олександер Васілевський. Перший дістав 61.223, другий 39.167.

Б. пос. Санойца перепав.

КАЛУШ.

З округи ч. 68 з осідком у Калуші, до якої входять повіти: калуський, рогатинський і долинський послами вийшли: **Дмитро Великанович**, ем. упр. школи і д-р Корнило Кшечунович. Перший дістав 47.743 другий 43.276 голосів.

Перепав адв. д-р Зайдлер зі Станиславова.

(Продовження на стор. 5).

Італійсько-абісинський конфлікт перед Союзом Народів.

Женева, дня 5. вересня 1935

Засідання Ради Союзу Народів, що відбулося пополудні дня 4. ц. м., було справді драматичним, як слушно завважує один женевський щоденник. Настрій був дуже нервовий не лише в самім будинку Союзу Народів, а й у цілій Женеві. Саля засідань і кулюари були переповнені. Перед Союзом Народів та готелем Берг зібралися цікаві побачити представників великих держав заходу Европи та далекої Абісинії, що найшлася раптом у центрі европейських інтересів. Найбільшу увагу женевців притягав до себе Ляваль, якого вважають побіч Мусолінія одним із найголовніших дипломатичних акторів сучасної европейської драми. І він має справді вигляд людини, на якій лежить великий тягар відповідальности.

Не буде пересадою сказати, що Союз Народів ніколи не був ще в такій тяжкій ситуації, як тепер. У часі японсько-китайського конфлікту обидві сторони були державами Далекого Сходу, в справах яких Союз Народів міг висловитися безсторонньо, не ставлячи під загрозу свого власного істнування. Виступ Японії із Союзу Народів завдав йому тяжкий удар. Другим ударом був виступ Німеччини. Третій удар, це той, який може завдати Союзові Народів Італія, виступаючи з нього. Цього мабуть С. Н. не переживе.

На першім засіданні Союзу Народів до отвертого конфлікту між представниками Англії та Італії не дійшло. Льорд Іден заявив навіть, що про економічний чи політ. конфлікт між Англією та Італією не може бути й мови, бо інтереси цих двох держав забезпечені договорами. Але конфлікт між Італією та Етіопією унаглядився з брутальністю, небувалою в історії Женеви. В той час, як Етіопія звертається до Союзу Народів із скаргами на Італію та вимагає оборони, представник Італії жадає в дуже різкій формі виключення Етіопії зі Союзу Народів, покликаючись на недодержання нею обовязків члена Союзу Народів, та відмовляється вести переговори з нею, як із чинником рівнорядним, закидаючи їй варварство.

Оскільки оправданий є легкий подув оптимізму, помітний в Женеві по першім дні нарад, покажуть найближчі дні, але покищо не винайдено засобів наблизити становище Англії, що обстоює незалежність Етіопії, до становища Італії, яка вимагає фактично права окупувати Етіопію.

До становища Англії приєднюються і малі держави, в тім числі і союзниці Франції, за що Італія ні Франції ні Московщині вдячна, розуміється, не буде. Спроба Італії прихилити на свій бік симпатії держав, заступлених у Женеві оголошенням обширних матеріялів про внутрішні „варварські“ відносини в Абісинії поважного успіху не мала. А це тим більше, що представник Етіопії виявив у своїй промові згоду її уряду на найдалі йдучі реформи під егідою та проводом відпоручників Союзу Народів, але в ніякім разі Італії.

Як виступ преставника Італії проти абісинського „варварства“, так і згода представника Етіопії, Еве. на реформи під доглядом Союзу Народів, є фактами величезної юридичної ваги з огляду на присутність представництва СССР у Женеві. Невільництво в Етіопії якісно є без

порівняння більше людяне ніж у московській вязниці народів, особливо на півночі; щодо кількости совітських невільників, то вона перевищує багато разів ціле населення Етіопії. Для своїх сусідів, та й для цілої Европи, СССР є без порівняння більшою небезпекою, ніж Етіопія для італійських кольоній. Питання невільництва в СССР у звязку з абісинською справою в Союзі Народів порушував уже „Журналь де Женев", і можна сподіватися, що це питання буде піднесене знов у значно ширшім розмірі. Про це подбають мабуть і представники поневолених націй СССР у часі сучасної сесії Союзу Народів.

Очевидно маючи на увазі цю небезпеку Літвінов ганив становище, заняте Італією, як щодо основи спору так і щодо методів аргументації. Він заявив між іншим, що не має ніякої симпатії до внутрішнього режіму Етіопії, але не годиться з тим, щоби права якогось члена Союзу Народів були зменшені з огляду на колір шкіри мешканців, їх расу чи ступінь цивілізації. Але всі застереження пана Літвінова не можуть, очевидно, коли Союзові Народів буде признане засадниче право посуджувати ступінь цивілізації та інші відносини в межах держав, що належать до нього.

Акція в справі невільництва в СССР у звязку з дотичним обвинуваченням Етіопії може мати в Женеві тим більше виглядів на успіх, що московський уряд дістав тяжку поразку в своїх намаганнях використати італійсько-абісинський конфлікт у цілях большевицької демагогії. Англійські Тред-Юнії прийняли величезною більшістю голосів присутніх на конгресі резолюцію проти агентів московського інтернаціоналу, перестерігаючи своїх членів перед ними. Можна думати, що ця резолюція вплине відповідно і на робітничу партію Англії та стримає її від зносин із московськими слугами в II. Інтернаціоналі в роді Блюма та інших москвофілів.

Сучасна сесія Союзу Народів заслуговує на те, щоби українці звернули на неї найпильнішу увагу. Подвійна гра Франції в італійсько-абісинськім конфлікті сильно захитала її значіння в Женеві. Ініціятива перейшла до рук Англії, і вона її мабуть задержить і на будуче, коли Союз Народів пощастить втримати при житті. А це дасться зробити лише шляхом його поважного зреформовання.

М. Данько.

Відгук виборів у Польщі

на конґресі національних меншин.

Подробиці про виступ д-ра Л. Макарушки у Женеві.

Женева, 4. вересня 1935.

В числі 230. „Діла" з 5. ц. м. помістили ми коротке звідомлення з нарад Конгресу національних меншин у Женеві за польською півофіціяльною агенцією „Іскра". Сьогодні дістали ми кореспонденцію з Женеви в цій справі, що в дечому відбігає, в дечому доповнює інформації „Іскри", зокрема що торкається виступу українського представника з Галичини б. посла д-ра Любомира Макарушки. Гадаємо, що нашій публиці буде цікаво прочитати цю кореспонденцію, в якій змальований виступ нашого представника на міжнародній арені. — **Редакція.**

Саме закінчився XI. Конгрес національних меншин у Женеві, якому проводив, як і в попередніх роках, італійський словінець д-р Вільфан. Від українців був присутній на конґресі б. посол варшавського сойму і секретар УНДО д-р Любомир Макарушка, що приїхав до Женеви раненько в сам день отворення Конґресу.

На порядку нарад цьогорічного Конґресу були такі точки: 1) Національна проблема і теперішнє положення; 2) Національности в авторитативних державах; 3) Межі позадержавної організації національної спільноти; 4) Підготовні засоби для узагальнення договору про охорону прав національних меншин в европейських розмірах; 5) Роля постійного міжнародного судового трибуналу.

Український представник д-р Л. Макарушка забрав уперше голос зараз по отворенні Конґресу д-ром Вільфаном, передавши його учасникам привіт від українців. У дальшій частині промови заявив, що українці з Польщі будуть і в будучности брати участь у конґресах европейських зорганізованих національностей та співпрацювати з представниками інших народів у тому глибокому переконанні, що організація европейських національних конґресів є тим більше важна не тільки для нас, але й для самих держав, чим більше комплікується загальна політична ситуація в Европі. Неясні політичні відносини в світі вимагають постійного заступництва і постійної оборони інтересів европейських національних меншин. При кінці д-р Макарушка подякував секретареві Конґресу п. Аменде за його гуманітарну працю в користь голодних у Совітах.

Вдруге забрав український представник слово при точці „Національности в авторитативних державах". Він заявив отсе:

„Реферат про ситуацію народів (національностей) в авторитативній державі торкається одної з найактуальніших та одночасно одної з найделікатніших політичних справ. Делікатною є ця справа не тільки для нас, себто народів, які мусять жити у чужих державах, але й для тих держав, які доконче хотять бути авторитативними та одночасно мають у своєму державному складі т. зв. національні меншини. Однак складний характер того питання полягає передусім у тому, що національна проблема зберігає у кожній державній формі своє повне значіння, байдуже, чи у даній державі обовязують демократичні підстави правління, чи авторитативні. Під тим оглядом т. зв. авторитативним державам грозить ще більше небезпека, ніж державам іншого типу, бо вони часто намагаються з престіжевих оглядів штучно промовчувати проблему національностей.

Наша національна група і та політична організація, яку я тут заступаю, ставиться з мотивів засадничих і практично-політичних неґативно до устроєвих форм авторитативної держави. Ми дивимось на той політичний напрямок, як на минаючий і такий, що не випливає органічно з ідейного поступу часу. Вважаємо, що той напрямок не означає ніякого політичного поступу, — що більше, у численних державах має він познаки історично-політичного відвороту.

Але одночасно ми розуміємо, що спроби творити авторитативні держави находять у нинішній Европі пригожий ґрунт. Це походить з того, що у нинішній Европі під політичним оглядом панують справді неморальні відносини, які з одного боку спіраються на версайському договорі, з другого — на політичній системі большевизму. З методами, які до політичного життя Европи впровадила большевицька система, успішно могла боротися лише одна демократія, випробована, з глибокими коріннями у народі. У численних европейських державах демократією потрясла світова війна, в інших знову, головно тих, що свіжо повстали, — вона не могла відповідно розвинутися. Отже не можна дивуватися, що численні европейські держави шукають нових форм, які видаються їм у даному часі приміливими та більш успішними супроти большевицької небезпеки.

Важко твердити сьогодні, як у будуччині остаточно розвинеться тип авторитативної держави. Однак спроби створити таку державу є сьогодні скрізь — і ми мусимо рахуватися з фактом тих спроб. Правда, є річчю дуже важкою бути сьогодні оптимістом, а всеж можна сподіватися, що з уваги на важку ситуацію, в якій опинилась Европа, уряди поодиноких держав, а також поодинокі народи, які живуть у тих державах, проявлятимуть добру волю шукати відповідної розвязки національної проблеми також в авторитативній державі.

Саме у цих днях відбуваються у Польщі вибори до законодатних палат. Польська держава прийняла також чимало познак авторитативної держави. Через те й виборчий закон вийшов некорисний для чужих національностей. А проте найбільша українська політична організація, Українське Національно-Демократичне Обєднання, рішила взяти участь у виборах. Український нарід має через те здобути собі парляментарних представників, яких сам собі визначив. Управа згаданої партії прийняла одноголосно поставу поручити українському народові і заложити на нього обовязок взяти участь у парляментарних виборах, під умовиною, що він дістане змогу вибрати до законодатних палат вільних і незалежних кандидатів. Тому, що та умовина була виконана у можливих границях, ми беремо участь у виборах. Цим виборчим експериментом маємо дальшу політичну ціль: а саме, ми хочемо усунути деякі спори поміж двома народами і довести до нормалізації відносин у краю. Вважаємо, що дальше тривання того спору поміж двома народами, які мусять жити побіч себе у Східній Европі, є шкідливе у теперішніх політичних відносинах для обох сторін, тим більше, що тим двом народам без сумніву дістанеться в будуччині важна роля при нормалізації східньо-европейських відносин".

Промова д-ра Макарушки зробила на всіх учасників конґресу помітне враження, чого найкращим доказом те, що опісля кількох промовців покликувалось на неї.

Втретє забрав д-р Макарушка слово, щоб обговорити положення українського народу в Совітах. Промовець ствердив, що положення українського народу в Совітах з кожним роком погіршується та звернувся з побажанням до Конґресу, щоб він морально підтримував народи в Совітськім Союзі, представляючи перед світом у правдивім світлі їх невимовно важке положення.

В часі тої промови зайшов інцидент, про який була вже в „Ділі" мова, а саме предсідник звернув промовцеві увагу, що ця справа не є на порядку нарад. Одначе цей інцидент не вийшов нам на шкоду, а навпаки — викликав більше зацікавлення положенням нашого народу в СССР.

В загальному XI. Конґрес европейських національностей, що тягнувся три дні (2.—4. вересня), причинився не менше, як попередні, до популяризації української справи перед широким світом.

С.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Протестанти пристають до новопоганського руху.

БЕРЛІН, КАП. Протестантський часопис „Райхсботе" повідомляє, що в середущій Німеччині протестанти виступають численно з урядової протестантської церкви і прилучуються до громади „Дойче Ґляюбенсбевеґунґ" (німецький релігійний рух) і до громади Людендорфа. Перша є напівпоганським рухом, друга фанатично протихристіянським. В останніх тижнях до тих громад приступило 57 провідників організації „Гітлерюґенд" (молодь Гітлера), охоронних штафет і пробоєвих відділів.

Меморіял німецьких єпископів до Гітлера.

БЕРЛІН. КАП. У пастирськім листі німецького епископату до духовенства німецькі епископи підкреслюють, що звернулись до канцлера Німеччини зі спеціяльним меморіялом, в якім вказують на плянову кампанію підбурювання проти духовенства. Єпископи домагаються на основі конкордату успішної оборони чести духовенства. Нині — підкреслює меморіял — віриться донощикам і не дається священикам змоги виправдатись. Майже щоденно в часописах і на вулиці священиків зневажають і вони не мають змоги боронитись. Супроти незбитих доказів „культуркампфу" епископи пригадують духовенству слова князя епископів.

Далі пастирський лист накликує, щоб священики на проповідях, у школі і в приватних розмовах вистерігались всяких уваг і політичних натяків. Проповідь слід так підготовити, щоб у кожному випадку можна було скласти звіт з кожного слова. Присутність шпигунів і донощиків не повинна виводити священиків з рівноваги. Якщо епископи на основі післанництва голосять відвічні правди і боронять їх, остерігають своїх вірних перед фальшуванням догм, то це не є втручання до політичної влади, але виконують свої обовязки.

Присилайте передплату!

З життя українців у Франції.

Кілька вісток з життя наших братів за останні місяці.

Про життя українців у Франції маємо найменш вісток. Частіше пишемо про українців на Буковині, в Чехословаччині, в Америці й Канаді, а про велику українську еміграцію — політичну й робітничу — пишуть у нас небагато й рідко. А що та еміграція, одна і друга, має добре зорганізоване своє життя, то й цих кілька вісток з ріжних французьких міст, які є осередками її, буде для кожного цікаво прочитати.

ЖИТТЯ „ПРОСВІТИ“.

В поодиноких осередках нашої робітничої еміграції у Франції позасновувалися вже давно „Просвіти“, ніби підтверджуючи максиму, що — де українець, там і „Просвіта“. Ці „Просвіти“ вдержують звязок з матірною „Просвітою“ у Львові і проявляють доволі велику активність, позначуючи її імпрезами, такими ж як у нас.

Так **„Просвіта“ у Фрівіль**, що веде серед околичних французів пропаганду українського імени й недавно відбула свої заг. збори, влаштувала велике свято в честь І. Франка з рефератами А. Бубина, П. Харка, деклямаціями і збіркою на бібліотеку ім. от. Петлюри в Парижі на закінчення; також Франківське свято влаштувала і „Просвіта“ у **Шалет**, у програмі якого крім реферату п. Кичія були деклямації учнів місцевої української школи та сценічна картина „Козак-невмірака“. Ця читальня відбула теж заг. збори й головою її став М. Мончак.

Дві інші „Просвіти“ в **Мелені й Мо**, влаштували оригінальні імпрези: перша свято Ів. Мазепи, друга — Свято Героїв. В Молені на програму свята зложилися: реферат голови О. Дубинського, та відчит про значіння гетьмана і його ідей Ю. Косача, крім того деклямації та збірка на політичних вязнів. У Мо відбулося свято в наповненій по верх та прикрашеній салі; почав його промовою голова „Просвіти“ п. Підгурський, після чого реферат відчитав п. Бойко, а тоді слідували деклямації і сольоспів п. Підгурського. Свято мало повний успіх, хоч „Просвіта“ в Мо тільки недавно заснована.

Крім цього, як маємо вістки, в останньому часі відбулися заг. збори у „Просвітах“ **в Сосе, Шальоні** й ін.

ЯК ПРАЦЮЄ ПОЛІТИЧНА ЕМІГРАЦІЯ?

Українська політична еміграція у Франції обєднується в Українських Громадах, Комітетах української еміграції та Т-ві б. вояків Армії УНР.

Т-во б. вояків армії УНР веде в останньому часі широку акцію в обороні своїх членів, що їх законно позбавлено праці як чужинців. При допомозі паралельних військових організацій Франції, в першу чергу Федерації Французьких Інвалідів, вдалося цій організації справді виєднати багатьом своїм членам право праці та офіційний дозвіл на неї, що є отак доказом, як ставляться французи до Т-ва б. вояків Армії УНР.

Заходом філії цьогож т-ва у **Шалеті** відбулося теж традиційне вже в цій оселі свято в роковини відродження української армії, яке рік-у-рік відбувається в день св. Володимира. Цьогорічне свято було теж урочисте: програма його, на яку зложився реферат полк. Таратулі, сольоспів О. Сопільника (арія з „Запорожця за Дунаєм“), виступи хору під орудою М. Колодя та фортепіянове сольо В. Омельченкової, зібрали до салі „Просвіти“ в цьому місті всіх українців околиці, серед яких були теж представники Кубані та Дону. Свято закінчив спільний обід.

Заходом „Української Громади“ у Ґренеблі відбулася інша імпреза: реферат голови Українського Союзу, Шумицького на тему „Сучасне становище української еміграції. Всеукраїнський Конгрес та міжнародне становище України“. Реферат відбувся у каварні „Континенталь“, до якої запрошено всіх українців міста та околиці. Серед них прийшли на відчит і наші націоналісти, які по своєму намагалися вести дискусію та зірвати сходини, але дістали належну відправу.

До діяльности нашої політ. еміграції у Франції треба зарахувати й виїзд секретаря ред. „Тризуба“, інж. Семена Нечая, до Галичини, де м. ін. зложив він від „Тризуба“ вінок на стрілецьких могилах на Маківці.

ЖИТТЯ І ПРАЦЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.

Окрему ділянку праці нашої еміграції у Франції має у своїх руках студенство, зорганізоване в Українській Студентській Громаді в Парижі, якої головою є відомий письменник Ю. Косач.

Ця „Громада“ влаштовує не тільки вечерниці з участю солістів та пописом нац. танків, на які запрошує студентів інших народів, реферати що два тижні, не тільки брала активну участь через свого представника, п. Шепітака, в конґресі молодих французьких кооператорів у Ліль, але й бере участь у праці Українського Народнього Союзу у Франції, висилаючи до його комірок референтів з відчитами. Такі відчити відбулися з доручення „Громади“ в Мо, Мелені та Меніль Амельоні (Ю. Сорока), зокрема про українську літературу у Ґреноблі й Ліоні (Ю. Косач).

На найближче майбутнє влаштовує Студ. Громада у Парижі академію „Віктор Гюго й Україна“, на яку зложаться французькі й українські реферати та рецитації з творів В. Гюго; крім цього в академії візьме участь з рефератом один з професорів університету. Академію підготовляє окремий комітет.

Велику працю виконує теж УСГ у пропаґанді українського імени та звязках з чужинцями, для чого виробляє тепер навіть окремий плян, а члени її, що мешкають в українських кольоніях поза Парижем, ведуть роботу на місцях.

*

Так виглядає праця наших земляків у Франції, у якій вони опинилися по волі й по неволі. Вістки, що їх подаємо — це вістки з останніх двох місяців і на основі їх можемо ствердити що й там наші брати працюють та організуються, приготовляючись до Великих Днів. Вся їх праця наставлена, як і в нас, на славу й добро рідного народу **(ак).**

ДЕНИС ЛУКІЯНОВИЧ. 3)

Стрілецькі двацятки.

Жовтневий похід У. С. С. на Стрий.

— А в осередку стрільців не було?

— Були! На перший вогонь четар Яценович і вістун Вовк пішли: за ними чортківські сползяці і дві сотні львівського полку піхоти; та коли стало дуже гаряче, коли бій хитався, ґенерал скріпив нас двома стрілецькими двацятками. Покликав він з резерви четаря Никоряка, старших десятників Гриця Іванецька й Івана Каратницького. Вони перехилили в наш бік перемогу і знов відійшли до резерви. Правда свята, що як прийшло вже до боротьби зблизька, на баґнети, тоді за вами львівські „піскарі“ з трицятого полку без страху кинулись у бій і навіть декілька трупів на полі залишили.

І так перевагу взяв ґенерал Гофман, хоч сил під Стриєм мав менше вдесятеро, ніж ворог. І так — ще в неділю ввечір, перед заходом сонця москаль відступив, і поквапом до міста подався.

А в понеділок ще рано, а вже передпілля аж по дрогобицьке передмістя — пусте і чисте, наче виметене. Звідуни принесли команді вістки, що ще вночі ворог витікав з міста вздовж львівського шляху й подався на Миколаїв. Тоді ґенерал порозсилав далекі стежі на правий беріг Стрия на звіди і сильну заставу скріпив перед містом на болехівському тракті. Колиж наспіли з Дрогобича вісти, що курінний Гриць Коссак на чолі Усусусів ще до схід сонця перебіг місто, і що в неділі ворог відступив в Дрогобич на Добрівляни й Меденичі, ґенерал Гофман тоді рішився взяти місто Стрий.

Перший баталіон трицятого (львівського) полку, що від Синевідська йшов в аванґарді слідом за Вовком і Яценовичем, вислав і тепер свою першу сотню, а поперед неї, пів години ходу, виступив знову ваш загін стрілецький й ішов без страху бадьоро.

Сміливо, жваво і чуйно, з крісами знятими, з ручними ґранатами, пятьдесять Усусусів, горді переможці в місто Стрий вступили. Четар Яценович, вістун Олег Вовк і я, нас три, як велета, з крісами в руках вулицю впоперек замкнули, ідемо, ворог утік — це українська зброя! За нами три лави, стрільця по пятнацять з крісами арештованими; за ними три стрільці вряд, як задня сторожа — це стрілецька сила!

— Як мило вас слухати, пане Батрій!

— Нас перших міщанство з визволом витало, та ми не спинялись, не слухали віватів, бо інша музика в наших серцях і в нашій душі грала: клекіт кулеметів, бойові труби; гордість Усусуса, слава України. В нашу честь лунали оклики в трьох мовах, найменше в німецькій... Так ми перейшли з крісами до стрілу з Дрогобицького в місто. А тут вже жіноцтво з дарунками, з квітками. Спасибі вам, спасибі, бо в нас в руках кріси. А в серці? Ми не забули „феррат-ферретер“[1]) і Синевідсько[2]). Тому ми чемно лиш головами хитали, до красавиць може хто й всміхнувся... і далі йдемо військовим кроком, сторожко. Адже за нами прийдуть „піскарі“ з 30-го полку, вони зїдять сало, злїсують конфітури, бублики і цукорки. Нам тільки одного бажалось тоді... Ах, як нам тоді було треба стрілецьких відзнак! Бо мали ми на собі тоді однострій мадярських гонведів, а хто — австрійської ляндвери. Правда, зпід Синевідська, знад Опору-річки ми несли заткнену в чорних шапках зелену смерічку; смерічку зелену, що в зимі не вяне. Але цей символ знав тільки Усусус, а наша посвята скрашала чужий нам, а то й ворожий мадярський мундір. Віданак не маючи, ми, в руках кріси готові до стрілу несучи, від периферій довгу дорогу у середмістя проміряли, гукаючи: Україна йде! Москва тікає! Йдуть Українські Січові Стрільці!

Так ми дійшли до „Віденської каварні“. Як нам було школа, що Народній Дім сховався направо в бічній вулиці. Ми туди звернули, і в марші спинились бадьоро перед домівкою, де блистить напис: „Нація — собі“! Стрільці на позір, Яценович, Вовк і я — з шаблями вгору — Ще не вмерла! І все, що було на вуличках близько, стануло тихо, звернене до нас і до жовто-блакитного стягу, що появився в середнім вікні Народнього Дому. Його вірний сторож, старий Чечун, добув із сховку прапор України і виставив його, щоб було кому військову честь віддати.

Стрільці співали і все довкола заслухалось. Стрільці співали, сто сердець міщанських било бадьоренно, сто сердець сила, сто гордість сповняла, пів Стрия співало. Убогі та щирі дарунки, тютюн, папіроси, кухлик води, радісні оклики, палкі погляди, і ми пішли!

Біля „Віденки“ стояла Австрія — трицятого львівського полку одна проріджена сотня. Хлібили їх і їм[3]) чванились вони, дарунки і квіти приймаючи, й на радощах обіймаючись із жидівками... Військовий поклін від них, від нас, і ми, на лаврах їх лишаючи, далі пішли, далі головною вулицею, аж за Лани, де вже облітав нас далекий гук московських гармат, що від ранку ревіли в Угерську.

(Докінчення буде.)

[1]) Зрада-зрадники. Всі невдачі австрійської армії приписували зраді і зрадникам українцям.

[2]) На донос жидів вивішали польові суди сотні наших селян у Галичині. В Синевідську Вижнім австрійський авдитор Загурський й прокуратор Бартельмос на жидівський донос одним присудом віддали на смерть 11 мужа (цілу раду громадську з війтом). Присуд виконано як стій, хоч непотверджений ще командантом Гофманом.

[3]) Хлібити когось — обдарувати харчем; комусь — жестити.

Після невдачних переговорів — нові переговори й конференції.

ЗУСТРІЧ ГОРА З ЛЯВАЛЕМ

ЛЬОНДОН, 9. 9. ПАТ. Сер Самуель Гор відлетів літаком до Женеви. На летнищі заявив: Зроблю все, що можна для справи мира. Тішуся, що працюватиму з Лявалем, якого досі я не мав нагоди особисто пізнати.

НЕ БУДЕ НОВОЇ СТРЕЗИ.

ПАРИЖ. 9. 9. ПАТ. В політичних колах здогадуються, що премієр Ляваль використає свій 3-денний побут у Парижі, щоб перевести наради з референтами кольоніяльних справ.

„Еко де Парі" подає, що Ляваль підчас подорожі до Парижа заперечив вістку про скликання нової француськo-італійсько-британської конференції в одній з північних італійських місцевостей.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10.

АНГЛЯ СКРІПЛЮЄ МАЛЬТУ.

ПАРИЖ, 9. 9. ПАТ. Авас повідомляє, що англійський воєнний корабель „Боргам" приїхав учора з Плімвес до Гібральтару та негайно вирушив на Мальту. „Боргам" мав остатись місяць у Гібральтарі. Думають, що дістав він нові інструкції, щоб негайно виїхати в дальшу дорогу.

ІТАЛІЯ ДАЛІ ГОТОВИТЬСЯ.

„Ле Попюлер" повідомляє, що в пятницю вполудне на стацію Модана на італійськім кордоні приїхали 4 поїзди з муніцією призначеною для італійської армії.

РИМ, 9. 9. ПАТ. В останніх двох днях з самого тільки неаполітанського порту виплило 7 кораблів з військом і воєнними матеріялами. На кораблі „Лігурія" виїхало 4.000 вояків, 112 старшин, 3 дивізій „чорних сорочок" і „21. квітня". На пароплаві „Дандоля" вивезли 2.000 тон інжинірських матеріялів та 300 механічних транспортових засобів.

Невільництво в СССР.

МОСКВА, КАП. Невільництво панує тепер не тільки в Абісинії. „Інтуріст", себто большевицький уряд до справ туристики і подорожі оголосив недавно, що большевицькі громадяни можуть дістати закордонні пашпорти на виїзд з СССР, якщо вони або їхні родини, які мешкають поза межами СССР, зложать окуп у висоті 600 американських долярів. Духовні християнських віроісповідань мусять зложити 1200 американських долярів, щоб виїхати за кордон. Може би так Ліґа Націй звернула увагу на своєрідну форму невільництва і в СССР.

Заборона друкованого слова з закордону у СССР.

ПАРИЖ, 9. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Москви: Народній комісаріят закордонної торговлі розпорядив, що ніяка особа, яка перебуває в СССР не може діставати книжок, періодичних видавництв і щоденників із закордону без попереднього дозволу і це тільки за посередництвом державної інституції, що має монополь на право ввозу всякого друкованого слова. Той розпорядок означає скріплення монополю закордонної торговлі та загострення цензури.

Домагаються реформи подружа в СССР.

МОСКВА, КАП. З Москви повідомляють: На останній конференції комуністичної молоді й урядовців комісаріяту внутрішних справ приняли резолюцію з рішучим домаганням, щоб уряд змінив постанови у справі подружа в СССР, бо теперішній стан подружого життя дуже поганий. СССР потребує сильних родин, а дотеперішні постанови не забезпечують перед залишуванням дітей на ласку долі і таким чином повстають громади беззахисних дітей".

Пята Унійна Конференція в Пінську.

Учасники. — Інавгурація. — Привіти. — Рефе рати. — Реферат о. проф. д-ра Льва Глинки і його тези. — Резолюції.

Пята з черги конференція в справі церковної унії відбулася, як і попередні, в Пінську, в будинку Дух. Семинарії, цим разом виїмково в двох днях: 5. і 6. вересня, тому, що дня 7. вересня (в суботу) відбулося посвячення церкви східного обряду оо. Капуцинів у Любешові разом з нашою торжественною Літургією. Випадало, щоб учасники конференції взяли участь у цьому посвяченні, а відложити його на неділю було неможливо з огляду на вибори.

Всіх учасників було коло 70, з цього 15 українців, 7—8 білорусів та стільки росіян. Від українців узяли участь Преосв. єпископ Микола Чарнецький; від греко-кат. Бог. Академії у Львові о. д-р А. Іщак, о. д-р Л. Глинка, о д-р І. Чорняк. Від „Ниви" о. ред. П. Хомин. Від оо. Василіян були о. ред. Й. Скрутень, о. П. Теодорович, о. П. Пушкарський (з Варшави) та о. Гринкевич, місіонар з Городла. ОО. Студити були заступлені о. Августином, настоятелем монастиря ов. Йосафата у Львові та ще трьома громадянами, які працюють на унійних теренах Підляша і Полісся. Крім цього о. протоєрей П. Табінський зі Львова та о. Тилявський (працює на ун. тер.).

Конференція почалася 5. вересня в год. 9. Службою Божою, яку відправив єпископ Букраба, пінський ординарій, у каплиці Духовної Семинарії. По Службі Божій еп. Букраба мав коротку промову. — До Президії вибрано всіх присутніх єпископів: Букрабу, Міхалькевича (з Вильна), Неміру (пінського суфрагана) і Чарнецького. З українців увійшли ще до президії: о. П. Теодорович ЧСВВ та о. д-р Глинка. Відтак еп. Букраба відчитав привітні телеграми і листи (м. ін. від Ап. Нунція Мармаджія, еп. Д'Горбіньї та о. Ігумена Климентія Шептицького). Від Митрополита Шептицького та Богосл. Академії у Львові зложив привіт о. д-р А. Глинка, від оо. Василіян і Редемптористів о. Йосафат Скрутень ЧСВВ. З черги вислано привітні телеграми до Св. Отця, до Папського Нунція у Варшаві і до Митрополита Шептицького.

Тогож дня відчитано 4 реферати. Передполуднем говорив о. *І. Урбан*, єзуїт, редактор „Орієнсу" з Кракова і щирий унійний працівник, на тему: „Задача і характер полеміки з православними". Пополудні відчитав реферат о. *А. Неманцевич*, Т. І., професор Папської Семинарії в Дубні, п. н. „Духовенство латинського обряду й унійна праця" та о. *Кирило Капуцин*, сх. обряду, голяндець, професор Дух. Семинарії в Пінську, п. н. „Західні чини й унійна праця". Четвертий з черги реферат виголосив о. д-р *М. Нехай* з Люблина на тему „Віра православних в очищування душ по смерти".

Другого дня виголосив реферат в *українській мові* від гр.-кат. Бог. Академії у Львові *о. д-р Лев Глинка п. н.: „Єдність Католицької Церкви йріжнородність обрядів"*. Виходячи з понять єдности Церкви та обряду, виказував референт на основі цитатів, головно з папських конституцій та енциклік, що ріжнородність обрядів не противиться єдности Катол. Церкви, а радше є її окрасою та виразом величі й сили Католицької Церкви. Прелеґент зібрав суть свого реферату в таких тезах: 1) Католицької Церкви не становить ніякий обряд сам про себе; вона не звязана з одним обрядом більше, ніж з другим. 2) Ріжнородність апробованих Апост. Престолом обрядів, хочби їх було щераз стільки, скільки є сьогодні, не шкодить єдності Католицької Церкви, бо сам факт апробати даного обряду Апост. Престолом вказує на його згідність з наукою Катол. Церкви і з її літургічною та канонічною дисципліною в річах, що є божого походження. 3) Всі обряди Католицької Церкви є рівновартні, однаково добрі; вони є окрасою Катол. Церкви, ознакою її божого походження, її величі та сили. Всі вони заслуговують на пошану всіх католиків тимбільше, що істнування даного обряду в Катол. Церкві є можливе тільки на основі апробати Апост. Престола, якому всі добрі католики повинні повинуватися. 4) Вірні даного обряду повинні совісно держатися у всьому свого обряду та берегти його чистоти, бо цього вимагає Апост. Престіл, як про те говорив кард. Сінчеро у своєму рефераті: „I rapporti fra il diritto latino e il diritto orientale" — на міжнар. юридичнім конґресі в Римі 1934. р.

Окремо подав референт отсі висновки для унійної праці:

1) Всі духовники, що працюють для унії над привертанням невдинених братів східного обряду до єдности з Католицькою Церквою, повинні бути добре ознайомлені з папськими конституціями та енцикліками в справах східних обрядів, передовсім Льва X., „Orient. dignit." з 30. XI. 1894. Вони повинні вірно й совісно виконувати поручення та вказівки, поміщені в них, бо тільки тоді можуть мати запоруку, що працюють для добра і в дусі Католицької Церкви.

2) Завдання унійного працівника є тільки одно: *привернути невдинених братів до католицької віри*, залишаючи їм повну свободу щодо обряду, бо кожний обряд, апробований Апост. Престолом, є однаково добрий.

3) Всі унійні працівники повинні знати та шанувати мову, характер, вдачу та обряди того народу, серед якого голосять правди католицької віри, бо тільки в той спосіб зможуть зблизитися до народу та з успіхом працювати над привертанням його до єдности з Католицькою Церквою.

4) Найкращий успіх в унійній праці можуть мати ті духовники, що до невдинених братів, серед яких працюють, є найбільше зближені народньою приналежністю, мовою та обрядом, бо ті чинники дають добру і кріпку основу до взаїмного розуміння, пошани та братньої любови між унійним працівником і невдиненими та роблять останніх приступнішими до приняття правд католицької віри.

5) Унійним працівникам не вільно нічого змінити, ані нічого нового вводити в апробованих Апост. Престолом обрядах навернених до єдности з Кат. Церквою братів.

Останній виклад п. н. „Погляди російських теольоґів на аскезу" виголосив о. д-р *І. Сьвірський*, професор виленського університету.

По кожнім рефераті відбувалася жива дискусія.

Конференція ухвалила чотири *резолюції*, а саме: Унійна конференція в Пінську 1) на внесок Й. Е. еп. Міхалькевича звертається з проханням до о. І. Урбана Т. І. видати нову книжку, що малаб, оскільки можна, вичерпуюче, обговорити закиди православних полемістів проти католицизму; 2) уважає за потрібне видання Апост. Конституцій Demand. Allatae sunt і Orient. dignitas у мові латинській та в польському перекладі з додатком виїмків інших папських енунціяцій у справі східних обрядів; 3) пригадує прохання III-ої конференції, висловлене в 5-ій резолюції, щоби в католицьких церквах обох обрядів у цілій Польщі визначити кожного року один день, присвячений поученню вірних про єдність Церкви і про унійну акцію, як також молитвам за цю єдність та евентуально збірці жертв на цілі унійної акції; 4) висказує бажання, щоб чергова унійна конференція відбулася за два роки в днях тижня і не безпосередньо перед святом або неділею. Не є пожадана надмірна кількість рефератів — вистануть три реферати денно.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— У Блекпуль у графстві Лейчестр зударилися два літаки. Один літак упав у центрі міста. Трьох пасажирів згинуло. Літак згорів.

— Розпорядили будову 4 нових контрторпедовців для грецької воєнної маринарки. Нові кораблі спустять на воду до двох літ.

— На серцеву атаку помер японський міністер комунікації Такеґіро Таковамі у віці 70 літ.

— В Дубровніку (Югославія) відкрали вчора міжнародній аеронавтичний конґрес.

— Литовський міністер закордонних справ Лозорайтіс їде до Женеви. Говорять, що в Женеві має дійти до виміни думок між Лозорайтісом і польським мін. Беком на тему польсько-литовського зближення.

— Портові робітники в Монтевідео прилучилися до страйку з причини арештування двох робітничих провідників. Деякі кораблі вирушили невивантажені в дальшу дорогу до Буенос Айрес.

— В порті Олександрії перебуває тепер 21 воєнних кораблів та один корабель-шпиталь. Військовий літак стежить завжди в околицях Олександрії та складів в Абукір. Скрізь спокійно.

Як руйнують народне майно...

Дещо про господарку москвофілів у кооперативі „Самопомощ" в Коломиї

Як москвофіли зруйнували такі установи, як „Народній Дім" і „Защита Землі" у Львові, про це довідалися ми зі статтей, поміщених у „Ділі". Не ліпшу господарку вели наші москвофіли і в кредитовій кооперативі „Самопомощ" у Коломиї. Цю установу довели вони до цілковитого упадку і тепер ведеться в коломийському суді конкурс до маєтку цієї кооперативи.

І так управа і дирекція „Самопомощи" ухвалили значні квоти на ведення адміністрації цієї установи, так, що ці кошти не були в ніякому відношенні до її майна і доходів.

Бувшому директорові „Самопомощи" Середницькому дирекція й управа, в склад якої входили між ін. Л. Спольський, а пізніше православний священик Р. Лещишин, повірили всі ключі від каси і допустили до того, що він не вів підручної касової книги і ґаздував так, що довів „Самопомощ" до руїни. Заподіяне в цей спосіб „манко" дало кільки тисяч золотих.

Дирекція „Самопомощи" найшлася внаслідок цього в скрутному матеріяльному положенні. Не можучи з цієї причини і з причини залеглостей членів-довжників чим сплачувати кредитів, які побирала в польських установах, а саме в „Польськім Краєвім Банку" у Львові і в „Банку Краєвого Господарства" в Коломиї, не була в силі викупити векслів, зесконтованих в цих установах і при ратальних сплатах довгів своїх членів брала від них нові векслі, не викупивши і не звернувши їм первісних векслів.

Один з таких довжників жалувався перед підписаним зі сльозами в очах, що в коломийській „Самопомощи" брали від нього 16 відсотків. Коли ж він не хотів виставити другого векселя перед одержанням первісного, представляли йому директор Спольський і Лещишин, що первісний вексель загинув, що треба виставити новий і що з нього він ніякої шкоди не понесе. Полягаючи на такім запевненні, виставив цей довжник другий вексель у добрій вірі і в переконанні, що не буде потягнений до відповідальности з 1-го векселя; тимчасом відповідає тепер з обох векслів.

Зрештою в такій самій вірі й переконанні виставили подвійні векслі й інші члени і довжники „Самопомощи" на вимогу дирекції, котра побрала від значного числа своїх членів такі подвійні векслі, чим наразила їх на процеси і значні судові кошти та на відповідальність з двох векслів за дві позички, хоч ті люди затягали лише одну позичку.

Один член управи „Самопомощи" з Мишина придбав для „Самопомощи" членів, що вписалися в члени виключно в цілі одержання позичок. Дирекція ухвалила для них значніші позички, не переконавшися вперед, що ті люди не мали ніякого маєтку і що визичені їм гроші пропадуть, що дійсно і сталося. Про матеріяльні відносини тих людей могла була дирекція легко переконатися, тим більше, що громада Мишин віддалена від Коломиї всього 10 км.

Від деяких членів побрала дирекція кавційні векслі на забезпечення кредиту в згаданих польських установах і довела до того, що ці установи заскаржили ті векслі і забезпечилися зі значними квотами й судовими коштами на землі цих селян-хліборобів.

Директор Спольський на представлення йому цих відносин членами „Самопомощи" сказав, щоб вони скаржили його до суду; мовляв, його вже деякі члени скаржили і нічого йому не зробили.

Так виглядає „народня" господарка наших москвофілів у коломийській „Самопомощи".

Б. Дідицький.

Намагане політичне вбивство сен. Люнґа.

БАТОН РУР, 9. 9. ПАТ. Вчора ввечері зробили замах на сенатора Люнґа, що його звуть диктатором стейту Люізіяни, коли він проходжувався по коридорі сенату. Сенат мав саме ухвалити проєкт закона, що поширював би владу Люнґа. Замаховець поцілив у живіт. Аґенти, що були недалеко дослівно продірявили замаховця кулями. Люнґа негайно перевезли до шпиталю та зробили операцію. Рана не є смертельна і Люнґ не втратив притомности. Виявилось, що замаховець це д-р Вайс спеціяліст хворіб носа й горла, що практикував у Батон Рур. Він є зятем д-ра Паві, члена палати репрезентантів стейту Люізіяна. Як відомо, сенатор Люнґ був завзятим противником президента Рузвельта.

Великі маневри в Англії.

ЛЬОНДОН, 9. 9. ПАТ. У Гемпшир дуже приготовляються до великих маневрів, що мають зачатись за кілька днів. В цих маневрах участь візьме 50 тисяч людей, яких три тисячі таків і 80 батерій артилерії.

Великі морські маневри зачнуться 17. вересня. В Портлянд і заливі Веймавс сконцентрували більш як 60 морських одиниць. Ті кораблі будуть заосмотрені на час більш як два місяці.

Страйк робітників у південній франції.

ПАРИЖ, 9. 9. ПАТ. Страйк робітників у виноградниках в Нарбон, що вже триває 4 дні поширюється на околиці міста. Дійшло до кількох інцидентів між страйкарями й поліцією та робітниками, що не страйкують. Авто, в якім їхали жандарми, обкидали камінням. Один жандарм легко ранений. Арештували 8 чужинців, що не мали особистих документів.

Комуністи обстрілювали з літака салю, в якій були націоналісти.

ПАРИЖ, 9. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Гавани, що з приводу комунальних виборів поліція є в гострім поготівлі, бо побоюються заворушень. Ґрупа комуністів острілювала з літака салю, в якій відбувалися збори націоналістів. Одна поліцай ранений.

Наслідки роботи комуністичних аґітаторів серед української кольонії в Бразилії.

РІО ДЕ ДЖАНЕЙРО, 9. 9. ПАТ. Президент бразилійської республіки Варґас підписав декрет, що припиняє діяльність Білорусько-Українського Союзу на 6 місяців за утримування зв'язків з Москвою. Водночас той сам декрет припиняє на такий сам час усі відділи цього союзу на терені цілої Бразилії.

Про те, чи союз існуватиме далі, федеральний уряд вирішить пізніше, залежно від того, як заховуватимуться білорусини й українці на території Бразилії.

Читайте „Діло"!

ГАЛАКТІОН ЧІПКА

До морського берега.

Живемо в краю, що має доступ до моря, але не так легко до того моря доступити. Подумати тільки: 16 годин поспішним поїздом, щоби міг непересічний горожанин міста Львова побачити море. Бо пересічний мусить триматися звичайним поїздом далеко довше, вислухати цілу літанію назв малих і великих станцій та втягнути в свої груди два рази стільки куряви (коли на дворі погода), а два рази стільки диму з паровоза (коли на дворі дощ).

„Коли їдеш у таку дорогу, то постарайся конче за місце при вікні!"

Так звучить заповіт для тих, що не можуть позволити собі на спальний вагон. Воно ясно: при вікні і околицю можна оглянути і перекусити щось на столику і переспатись у полях заторти.

Я не багато їздив у далекі дороги, більше пішки ходив, але коли їхав — ніколи не здобув місця коло вікна. Зате, коли їхав до Давидова, Мшани, чи інших Брюхович — місць під вікнами до вибору. Так і тепер. Коли ми з товаришем Д. знайшли врешті не зовсім заповнений вагон — місць під вікном уже давно не було.

— Я висідаю в Люблині — потішив мене один подорожній — тоді займете моє місце.

Треба було подякувати і за те, бо з Люблина до Варшави все таки ще добрий шмат дороги. Можна буде бодай один бік сперти до стіни і подрімати трохи.

Перед нашим поїздом багато народу. Чоловіки жінок, жінки чоловіків відпроваджують. Поїзд далекобіжний, то й вийшли попрощати, а дехто може... переконатися напевно, що дорога особа таки справді відїхала. В таких випадках певність конечна, бо всякі спізнення, прогавлення і т. п. можуть потягнути за собою третічні наслідки.

Скажім так:

Чоловік спізнив поїзд і вертається до дому. В хаті тільки служниця.

— Пані де?

— Десь пішла.

Чоловік чекає, чекає і готов не відїхати зовсім, бо пані так довго бариться в місті, що це спершу підозріле, потім дуже підозріле, а вкінці... зовсім ясне.

Або так:

Спізнила жінка поїзд. Приходить до хати — дзвонить... Відчиняє усміхнений пан.

— Нареш... Ах! то ти!? Що сталося, голубонько?!

А за пів години другий дзвінок, відчиняє пані. в дверях її найліпша товаришка.

Спершу констернація, а щойно по добрій хвилі:

— Я сподівалася, що ти спізнишся... і влаке забігла... бідна моя! Але будь здорова, бо я спішуся.

Та годі з міркуваннями на такі теми. Поїзд рухає з місця — ми їдемо в сторону моря. Точніше: в сторону Зимної Води, але туди дорога до моря, коли не рахувати лінії Жовква — Рава Руська.

В вагоні помалу все успокоюється, ті, що махали хустками — сідають на свої місця. Тільки дехто впаде сусідові на коліна, бо випочатий поїзд рве вперед як расовий кінь і закидає вагонами на перехрестях рейок.

— Зараз буде місце недавньої катастрофи — говорить хтось і це знову підіймає усіх на ноги. Через плече якогось невисокого визираю крізь вікно.

Коло залізничого шляху за насипом лежать три перевернені вагони. Сила розгону викинула їх з рейок як легенькі пуделка, покрутило залізні штаби як тонкі дротики.

— Якась злочинна рука! — догадуються подорожні.

— Або старі рейки! — докидає хтось.

Може одно, може друге, щастя, що не буде забитих.

Поїзд минає жахливе місце і котиться рівниною через Городок, Судову Вишню до Перемишля.

На полях уже осінь, не небі також. В низу там бараболя, там просо, а в горі темнява блатам білі та лапасті. Хоч і тепло на дворі — крізь вікно вривається до вагону вітер твердий і острий як сталь.

За Лавиутом вїжджаємо на чужу національно територію і помалу не так бачимо, як чуємо

Дальші висліди виборів до сойму.

СТРИЙ.

В окрузі ч. 69 з осідком у Стрию, до якої входять повіти: стрийський, жидачівський і бібоецький вийшли послами: д-р Броніслав Войцеховський і **адв. д-р Корнило Троян.** Перший дістав 96.377 голосів, другий 94.549. Дальші кандидати: Леоп. Коженни 4.943, адв. д-р Ів. Вельовський 3.092.

СЯНІК.

В окрузі ч. 77 з осідком у Сяноці, до якої входять повіти: сяніцький, ліський і коросняньский на 155.000 управнених голосувало коло 70.000. Послами вийшли: інж. Йосиф Остафін, який дістав 54.432 і **Володимир Соловій,** який дістав 13.340. Дальші кандидати дістали: Йосиф Моравський — 10.980 і адв. д-р Райхель — 2.700.

ЛУЦЬК

В окрузі ч. 56 послами вийшли Д. Смочкевич — 92.800 голосів і інж. Сергій Тимошенко — 88.678 голосів.

КОВЕЛЬ.

В окрузі ч. 57 послами вийшли: Леон Суховевський — 133.276 голосів і Петро Певний — 118.619 голосів.

САРНИ.

В окрузі ч. 58 послами вийшли: Владислав Вельгорський — 92.106 голосів і о. Мартин Волков — 84.811 голосів.

РІВНЕ.

В окрузі ч. 59 послами вийшли: Яків Гофман — 108.041 голосів і Микита Бурий 98.289.

КРЕМЯНЕЦЬ.

В окрузі ч. 60 вийшли послами: Ігнат Пулавський — 109.756 і Степан Скрипник — 101.023 голосів.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань

Сесія Ліґи Націй потреває кілька тижнів.

Аґ. Аваса повідомляє зі Женеви, що сесія Ліґи Націй, яка починається 9. вересня, потреває около три тижні. Предсідником буде Еріо. Рівночасно збереться комітет 5-ох на довірочне засідання, щоб заінайомитися з британськими предложеннями Італії в Парижі.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

Медицина і фармація у Познані.

Українська Студ. Громада в Познані подає: Подання на медичний виділ складати між 16—21 (вересня) в тому самому часі на фармацію.

Оглядини лікарські від 9—12-ої год. в днях від 9—20 (вересня).

Папери особисто занести до декана (медич. фак.). Вступний іспит і конкурс матур на мед. фак. 24. IX. 35.

На фармації писемний та устний іспит з фізики або математики дня 25. IX.

Оплати: За вступний іспит 10 зол., маніпуляційне 10 зол., за лік. оглядини 4 зол. По прийняттю: вписове 30 зол., студ. оплата 270 зол. річно, платна в двох ратах, платних з початком кожного семестру.

По приїзді зголошуватись до тов. Зощука по ближчі інформації на адресу: Спокойна 24. м. 3., або до Заведення Анатомії Описової.

ЗА СТАРШИНУ:
Роман Світлик, прес. реф.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

В неділю 1. вересня ц. р. поліція арештувала в Перемишлі студ. Ґута зі Смолина, равського повіту, якого привезли до Рави Руської, а звідтіля вечором тогож дня до Берези Картуської.

—o—

ЗАБОРОНА „ЗАПОРОЖСЬКИХ ІГРИЩ“.

XI. Запорожські Ігрища, визначені на 16—22. вересня ц. р., не відбудуться тому, що влада заборонила.

ріжницю. У вовзі починає кружляти дрібний пил, спершу тільки на показ, згодом — скільки завгодно. Сідає на одінзі, запихається до очей, тамує віддих. Куди не глянути, за вікном: піски і піски...

Пригадую собі, стояв я раз у Києві на Прорізнія і слухав бандуриста:

„Ой, чомуж ти Україно
Не родиш камінця,
Булоб тобі менше горя
І менше терпіння.“

Справді, не є великим благословенством мати молоком і медом текучу землю. Такому не в голові експанзія, завойовницькі пляни, кольонізація. Сидять собі на запічку, час до часу злізе, ралом земельку поскобоче, кине кілька зерен і жде на жнива. А потім спече хліб, уріже скибку і раз у мід, а раз у молоко — одно і друге тече коло хати. Інша річ такий, що йому хліб як з каміння. Розглядається на всі боки, деб не треба було сємим потом обмиватися. А побачить — збирається і йде.

Хто зна, якби так наші аґрономи придумали спосіб на погіршення українських нив... Можеб і ми стали завойовниками!

Поїзд летить мов на крилах, тільки час до часу стукає хвостом об землю і струсає подорожніх. Ось Люблин і я під вікном, бо незнайомий добродій додержав слова і висів. Тепер можна подумати про дрімоту, а то щораз звалювався то на одного сусіда, то на другого. Ніг витягнути не можна, бо мій „віс-а-вісник“, син купецького народу, має стільки клунків, що ще два поставив під лавкою і пильно стежить, щоб їх часом не копнути. Товариш Д. не спить, в довгу дорогу скорочує собі їдою. Вже третій раз від Львова розвиває харчі і підгодовує себе.

— На всякий випадок — каже. — Бісова матір знає, як там на кораблі годувать будуть.

У Варшаві пів години задержки і пересідка. Вистарчає, щоби заблудити в лябіринтах дерев'яних коридорів провізоричного двірця. Народ тут зі́бя інакший, мужчини більш вусаті, жіноцтво більш замашисте, а всі наче привітніші. Нема в них ограничених рухів галицького поляка і мова інша — ясніша. Але докладніші оглядини варшавян лїставляю собі при повороті з прогулькн, тепер головне не прогавити поїзду до Ґдині, бо це останній, що може нас довести на корабель.

Сідаємо в ваґон.

— Чи то до Ґдині? — інформуємось для певности.

Запитаний подивився на мене уважно і хоч я старався як міг правильно вимовити запит, спитав:

— Панове з кресув?!

Ой і ще з яких! З самого серця, зі столиці „галіцушів“, де що друге слово: „да пон“, а що трете „падам до нуг“.

Поїзд рушив, мій товариш з бігом в четверте за їдження, а я постановив заснути.

Завтра рано — Ґдиня

НОВИНКИ

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 31—1

— **Закони,** що їх необхідно знати, найдете у великім ілюстрованім, настільним календарі Криниця на 1936 р. Календар Криниця коштує тільки зол. 1.50. Замовляти: „Діло“, Львів Ринок 10.

— **Б. лікар** Державного Загального Шпиталя і Клініки У. І. К. у Львові С. Коржинський ординує у внутрішніх і дитячих недугах у Львові, вул. Набеляка 37 від год. 3—5. 1—3

— **Купецькі гімназії.** З початком нового шкільного року відкрито 18 купецьких гімназій в Польщі, з того 10 державних, 3 міські і 5 приватних. У Сх. Галичині відкрито державні купецькі гімназії у Львові, Перемишлі і Станиславові, на Волині привaтну в Луцьку.

— **У львівському радіо** виступить нині у вівторок в год. 17.15 з концертом хор „Бандурист“, а в год. 22.45 польський поет Г. Балматиме відчит п. з. „Архитвір української поезії в честь Міцкевича“ — вибір перекладів.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім дні тягнення Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч.: 7833 125099 139888 177081 184610. 5.000 зол. на ч. 45093 71749 81254 87187 101182 129470 170496 719620. 200 зол. на ч. 9089 16482 27987 54838 59497 86979 89065 95478 109217 120836 139374 147078 153079 616080 177198 184352. 1.000 зол. на ч. 1389 165 599 17680 19170 [illegible]017 27269 28778 34056 34905 40930 46731 47458 [illegible]349 56892 57462 57648 64958 66310 69632 73261 79984 94759 98886 105585 106468 128611 129662 134040 140387 141892 145673 151486 152023 153486 156539 161306 161666 162782 163252 171014 174229 182108.

— **Кого ще не переконують цифри?** 1 кг. мяса волового коштує зол. 1.40, 1 кг. мяса телячого коштує зол. 2.20, 1 кг. мяса вепрового коштує зол. 1.60. **1 кг. мяса з молодих курят коштує в Маслосоюзі зол. 1.65, 1 кг. мяса з молодих качок коштує в Маслосоюзі зол. 1.50.** Коли зважимо, що мясо домашньої птиці є легкостравне і смачніше, нема ніякого сумніву, що кожна досвідчена господиня буде від тепер купувати битy птицю тільки в Маслосоюзі, яка все є добірної якости внаслідок вгодування молоком і мукою. Великий вибір птиці в крамниці М. С. при вул. Косцюшка 1 а, та безплатна доставa до домів на замовлення в кожній крамниці М. С.

— **Зловживання в повітовому виділі.** Станиславівський суд розглядав справу грошевих зловживань у повітовому виділі в Товмачі, яких допустилися інкасент Леопольд Каспшик і ліквідатор Роман Врубель, не давши до каси 1.533 зол. зібраних як дорогові оплати. Зловживання виявилися при вплаті податків з громади Підпечари. Обох обвинувачених засуджено на кари безоглядної вязниці по два роки.

— **Двокоронівки замісць 5-золотівок.** У Львові множаться все більше випадки, що несовісні гендлярі ошукують селян, які прибувають до міста з міськими продуктами, платячи їм замісць 5-золотовими монетами давними австрійськими двокоронівками. Тому що таких випадків занотовано в поліційних протоколах кількадесять, поліція перевела доходження й арештувала одного ошуканця Леона Фридмана, занятого у збіжевому склепі Мозеса Кестенблята. Фридман заплатив за куплений овес господареві з Лешнева Маслякові замісць 10 зол. дві старі австрійські 2-коронівки. Ошуканець бушував на збіжевій торговиці за Городецькою рогачкою.

— **Прохання до злодіїв.** До мешкання п. Антона Добрянського при вул. Старознесінській ч. 18 у Львові добулися в очі два злодії й забрали [illegible]робу **та ріжні річи вартости** коло 500 зол. Окрадений, що бачив, як злодії втікали крізь вікно, пустився за ними в погоню і повідомив про крадіж постерункового, якого стрінув по дорозі, одначе він сказав, що йому не вільно покидати стійки. Таке саме заявив другий стоїчий постерунковий. А дижурний на комісаріяті обмежився тільки до списання протоколу. Пошкодованому громадянинові остається тільки прохання цією дорогою до злодіїв, щоби бодай звернули йому важні документи, які не представляють для них ніякої вартости.

— **Кинув хрестом на суддю.** Перед судом у Тернополі станув львівський злодій Йосиф Павелкевич, що відсиджує в тамошній вязниці кару за влом у Підволочисках. Закинули йому образу постерункового, якого вилаяв крізь вікно вязниці. Підчас розправи Павелкевич ухопив несподівано хрест зі судейського стола і кинув ним на суддю, який вимннув удар, відхиливши голову. Наслідком цього інциденту розправу відложено, а скованого Павелкевича відведено до келії

— **Відзначення куратора У. Н. І. в Берліні.** Німецький міністер освіти призначив Куратора Українського Наукового Інтитуту в Берліні проф. д-ра Антона Пальме директором Орієнтального Семинара при берлінському університеті, а рівночасно державним комісарем для новозорганізованої високої школи заграничних студій.

— **Львівська хроніка.** Павлину Марковську, властительку склепу з вуджениною, засуджено на 4 тижні арешту і заплату 300 зол. відшкодування Анні Френкльовій, що купила в неї 10 дкг. зіпсутої шинки і захорувала.

— **Краєва хроніка.** В Коломиї засуджено за дефравдації війта села Вербовець, Кез. Абгаровича на рік безоглядної вязниці. — До львівського шпиталю привезли в безнадійному стані Михайла Тополевського зі Львова, якого порубав сокирою в Лужку Горішнім пов. Ст. Самбір якийсь чоловік за те, що станув в обороні якоїсь зневаженої жінки. — В Журавниках пов. Львів згинув 33-літній Ст. Завадський, на якого завалилася стіна старої хати. — В селі Чорній пов. Ліско 27-літній господар Ал. Вельгусь відрізав косою голову своїй жінці, тому що не одержав від неї обіцяного віна.

— **Викрили душогуба.** Перед кільканацятими днями вбито в Н. Санчі Яна Соцька, управителя місцевого табору праці. Стверджено, що вбивства доконав якийсь товариш Соцька невідомого прізвища, що приїхав з Варшави і мешкав з ним три тижні. Поліція довший час не могла викрити душогуба. Аж врешті, перевіряючи всіх близчих знайомих убитого, попала на Яна Пасіку, безробітного, що виїздив з Варшави до Н. Санча. Сусіди вбитого Соцька пізнали справді в Пастві того незнакомого, що перебував у Соцька і після його смерти щез. Показалося, що Паства доконав душогубства задля грабунку, бо забрав йому гроші, гардеробу, годинник, фотографічний апарат і інші річи. Душогуба арештовано.

— **Напад бандитів на село.** На мешканців села Глинник Горішній пов. Ясло напало в ночі сімох бандитів. Стероризувавши їх зброєю, ограбили 7 господарств і користаючи зі зливного дощу, втікли з добичею.

— **Вовки нападають на худобу.** В громаді Деревня під Слонимом появилася тічня вовків і пірвала з пасовиска одного коня та корову. Населення звернулося до старостства за дозволом носити зброю задля оборони перед хижаками.

— **Подвиги шахового мистця.** Світовий мистець шахів д-р Альохін розіграв у Білостоці одночасно 36 партій, з яких виграв 21, ремісував 9 і програв 6. У Ґродні він розіграв одночасно 40 партій, з яких виграв 32, ремісував 5 і програв 3. Сензацію викликала програна світового мистця з 12-літнім Ізаком Шидельським. Неменше цікавою була гра з Яковом Шидельським, братом Ізака, що тревала 6 годин і також скінчилася програною д-ра Альохіна.

— **Ріжні вістки.** Британське міністерство повітреплавства помістило оголошення, що 1000 молодців із середньою освітою можуть вступити на міністерську службу, щоб підготовлятись на военних летунів. — На австрійських маневрах уперше цього року будуть присутні чужинні військові місії. — На Криму зїхались летуни, спеціялісти у безмоторних літаках; є проект призначити нагороду за перелет з Криму у Ленінград. — У Льондоні засудили на 3 місяці примусових робіт француза Лярtіє за те, що брав підмогу для безробітних, хоч заробляв 3 фунт. шт. на тиждень. — В Англії зачинили одну фабрику, що істнувала 207 літ. — У Стамбулі від пожежі згоріло 30 домів. — Цими днями море викинуло на беріг біля Біярріца кістяк кита завдовшки 16 метрів. — Італійський письменник Ґабрієле д' Анунціо написав „Лист до Франції" на 131 сторінках з покликом залишитись вірним Італії; цей лист передасть італійський посол у Парижі президентові республіки.

З театру.

„АІДА"

При битком набитій салі відбулася перша з заповіджених чотирьох оперових вистав — несмертельна „Аіда". В титуловій ролі Ванда Вермінська була побіч Амонатра — Мосаковського центральною фіґурою вистави.

Поруч з гарною апарицією і цікавими костюмами звертала увагу її гра і продуманий (хоча не все згідний з вимогами автора) спів. Радамесом був п. Ґолембйовський, відомий з попередніх виступів у Львові, неповоротний і незахоплюючий ні співом, ні голосом. Найкращою постаттю був Мосаковський: з голосів у цій опері тільки його голосу слухали ми з правдивою приємністю. В інших важніших партіях виступили п-і Гупертова (гарний вирівняний голос), Моссочи і Попель — оба гірші від тих басів, що навіть на нинішній день є у Львові. Диригував п. Мазуркевич.

Заступник.

ДИВОГЛЯДИ.

ДЕ Є ЛІВАДІЯ?

Вислав хтось з Москви лист до Лівадії. Московська почта рішила, що це місто — в Латвії; у Ризі почтові урядовці вернули лист із заміткою, що Лівадія лежить у Сов. Союзі. Урядовці народнього комісаріяту ще раз відослали лист до Риґи з інфромацією, що Лівадія в Латвії. Тоді латиші вказали вже точно московським почтовикам місце Лівадії на Криму. „Найдивніше в цьому те, що лист таки дійшов остаточно до... адресата" — як пишуть про це „Ізвестія".

БЕЗПЛАТНІ ТЕЛЕҐРАМИ ДО ПРЕЗИДЕНТА.

Президент республики Еквадор рішив, що добре було би йому знати, що думають про його правління та обставини в краю його громадяни. Тимто ввів він таку новину — кожний громадянин, що платить доходовий податок і живе довший час в якомусь місці, може щодня посилати президентові телеґраму, в якій може критикувати суспільний лад. Телеґрам приходила така маса, що ані телеґрафічні урядовці, ані секретарі президента не могли дати собі з ними ради. А всеж цього права громадянам не скасували, тільки обмежили телеґрами до 20 слів. Тепер за прикладом Еквадора хотять піти інші держави Півд. Америки.

НАЙСТАРШИЙ МИСТЕЦЬ У НОГАХ.

У франц. містечку Ван улаштували цими днями змагання найкращих танцюристів. Першу нагороду дістав 90-літній хлібороб Анрі Ґуонар, що сам досі веде всі господарські роботи.

60 ВЛОМІВ ОДНОЇ ЖІНКИ.

У Будапешті заарештували спільничку вломників Марію Кондреа, яка призналась на суді, що сама перевела 60 вломів.

СЛОН ДІСТАЄ СВІЖУ КРОВ.

В американському цирку у місті Ґріффін (Ґеорґія) тигр поранив дуже сильно дресованого слона. дирекція рішила зробити йому трансфузію крови. Був це перший випадок такої операції.

ЧИ ВІЛЬНО КРАСТИ У ВЛАСНІЙ ХАТІ?

Італійський вломник Антоніо Ціррі впився. А що навіть по пяному звик він совісно виконувати свої обовязки, то вибрався очистити якесь мешкання. При цій роботі поліція його заарештувала. Виявилось, що він ограбив — власне мешкання. Всеж дістав 6 місяців вязниці за влом. Ціррі протестував упевняючи, що у власному мешканні кожному красти вільно. Тимчасом його засудили за помилку, бо він не знав, що по пяному крав власне добро.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Лугове свято в Жиравці, повіт львів. Дня 1. вересня відбулося лугове свято в 10-ліття істнування Лугової Організації в Жиравці. На свято прибув „Луг" з Черепина — 30 луговиків, 12 луговичок та орхестра, зі Селиськ — 50 луговиків, 12 луговичок, з Кугаєва — 30 луговиків і 20 луговичок. Святом командував п. Петрів зі Селиськ. „Луг" зі Жиравки мав 40 луговиків і 40 луговичок. До вправ стануло 140 луговиків і 70 луговичок. Усі вправи випали гарно і рівно. Орхестри з Черепина і з Жиравки грали на переміну до вправ і маршів. Дефіляду відібрали голови всіх чотирьох „Лугів". На кінець луговики з Черепина відтанцювали національний танок „Запорожець", після чого всі присутні відспівали луговий гимн.

ЧОРТКІВЩИНА.

Лугове свято в Нагірянці. Дня 1. вересня ц. р. відбулося в Нагірянці коло Ягольниці районове лугове свято. Вже в год. 8-ій рано почали збиратися „Луги" і „Соколи" з довколичних сіл на площі в Ягольниці. В год. 8.45 прибули до „Повітового Луга" з Чорткова м-р Василь Шкварок, дир. Василь Шмата, д-р Петро Синенький і м-р Іван Кізімович. Після звіту, що його відібрав голова „Повітового Луга" м-р Василь Шкварок, рушили відділи під звуки орхестри вулицями міста Ягольниці до церкви в Нагірянці, де вислухали соборної Служби Божої і проповіди, що її виголосив о. Михайло Фіголь, парох Шульганівки. Після богослуження рушив похід на площу в Нагірянці, де „Луги" і „Соколи" передефілювали перед Луговою Старшиною. В год. 2-ій попол. почалася друга частина свята на площі в Нагірянці. До зібраних луговиків і соколів промовив голова „Повітового Луга", вказуючи на ціль і значіння Лугової Організації. Після відіграння національного гимну почалися вправи луговиків і луговичок, що всі випали бездоганно. Відтак були продукції хору з Мухавки і національні танці дівчат з Нагірянки. Свято закінчилось дефілядою луговиків і соколів перед Старшиною і священиками. Фестинова забава протягнулась до пізна в ночі. Треба зазначити, що Лугова Організація здобуває собі серед населення щораз більше прихильности і симпатій. Доказом цього хочби факт, що на свято в Нагірянці прибули великі маси народу з довколичних сіл, а дефілюючі відділи нагороджувано рясними оплесками й обкидувано цвітами. У святі взяли участь „Луги" з місцевостей: Нагірянка, Хомяківка, Росохач, Сосулівка, Милівці, Капустинці і Криволука та „Соколи" з Улашковець і Заболотівки — всі в числі 758.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

50-ліття читальні „Просвіти" в Тисьменичанах к. Станиславова. Дня 1. вересня ц. р. відбулося велике ювилейне свято в 50-ліття істнування читальні „Просвіти" в Тисьменичанах на просторій площі над рікою Бистрицею. На високій брамі, яка веде на цю площу, маяли в горі національні українські прапори. Від раннього ранку зїздилися учасники і гості підводами з довколичних сіл: Хомяківки, Братковець, Камінного, Тарновиці-Забережа, а навіть Отинії. При здвизі 3.000 гостей та мешканців села Тисьменичани в годині 3. пополудні повитав гостей іменем місцевої читальні голова о. Іван Маркевич та переповів історію 50-ліття чит. „Просвіти", основаної ще 1885 р., коли то парохом був о. Сабат, батько пок. д-ра Миколи Сабата, директора гімназії у Станиславові й у Львові. Від філії „Просвіти" в Станиславові витав присутніх її голова адвокат д-р Юліян Олесницький. Після цього відбулася дефіляда 620 учасників, соколів і сокілок з довколичних сіл та з Тисьменичан при звуках двох орхестр: з Тарновиці і місцевої. Опісля відспівали збірні сільські хори гимн „Просвіти" під батутою п. Шепаровича. Дальше йшли вправи всіх соколів і сокілок та соколів зі Станиславова під проводом проф. Заславського. Чудово виведено також „Чумака" з Дмитром Кушнірчуком на чолі та козачка. Свято закінчила інсценізація „Вибір кошового". Пізно вечором усі одушевлені розійшлися домів, щоб ширити дальше ідеї „Просвіти" в надії на наше краще будуче.

Учасник.

СПОРТ.

ЛУГ (ЛЬВІВ) — ПОЛЬОНІЯ 16:0 (11:0).

Заповіджені на день 8. 9. ц. р. товариські змагання в копаному мячі Луг (Львів) — Луг (Янів) у Янові не відбулися з огляду на заборону адміністраційної влади.

Зате Луг (Львів) розіграв на своому грищі при вул. Вулецькій змагання з несоюзною дружиною Польонія і виграв їх у відношенні 16:0 (11:0). Ворота стріляли: Ю. Жовнір 7. Бобиляк 3, Е. Жовнір 2, Стельмах 2, Савчак 2

Дня 28. 8. і 1. 9. Луг (Львів) розіграв товариські змагання з Каменярами (Львів). Оба ці змагання виграв Луг у відношенні 2:1 (0:0) і 3:2 (2:2).

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

В неділю 8. вересня ц. р. відбулись у Будапешті перші фінальні змагання за чашу середущої Европи між будапештенською дружиною Ференцварош і празькою Спартою, які закінчились перемогою Ференцварош у відношенні 2:1. Можна думати, що відплатні змагання, які відбудуться в найближчу неділю у Празі, вирішить Спарта у вищому відношенні в свою користь і тим самим здобуде на цей рік чашу середущої Европи.

Міждержавні мячеві змагання Чехословаччина — Югославія, які відбулись у Білгороді, закінчились нерішеним висліди 0:0.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАША КУЛЬТУРА, науково-літературний місячник. Варшава, серпень 1935. Р. І. кн. 1. Зміст: Митрополит Діонисій: Евхаристія в давньохристіянській скульптурі, архітектурі й епіграфіці. — Інж. О. Нестеренко: Українська архітектура з христіянсько-староукраїнської доби (4 малюнки). — Д-р В. Січинський: Література з українського пластичного мистецтва за роки 1932—1934 — Проф. д-р К. Студинський: „Хвостикъ всюди мусить бути першимъ".— Проф. Л. Білецький: Володимир Самійленко (Сиваницький), його життя й творчість. II. Доба гимназіяльної науки. — В. Приходько: Повстання Українського Державного Університету в Камянці на Поділлі (3 малюнки). — Проф. д-р І. Огієнко: Українське літературознавство в СССР за 15 літ Революції, у марксо-ленінській оцінці (1917—1932). — Дипл. агроном Б. Шемет: Харчове питання в Україні взимку 1934-35 й на весні 1935 року (До вияснення сучасних можливостей розвитку народу). — І. Огієнко: Праці С. Черкасенка над ... культури). — С. Черкасенко: Три українськими народніми рухами. — С. Черкасенко: Іскри з великої пожежі, ... поема. — С. Черкасенко: Іскри з великої пожежі. ...

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, вересень 1935. Р. XV. — Ч. 151.

ПЛАСТУН, часопис пластової молоді. Севлюш, вересень 1935. Р. XIII.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 10. IX. год. 8. веч. „Переносини".

Середа, 11. IX. год. 8. веч. „Жидівка" опера.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 10. IX. нечинний.

Середа, 11. IX. год. 8. веч. „Подружжя нетя".

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".

АПОЛЬО: „Революція в царстві вальса".

АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Ішлю".

ВАНДА: „Клюб джентельменів" „Я собі довіряла".

ҐРАЖИНА: „Сестра Марта є шпіоном?"

КАСІНО: „Для тебе таншою" (Джован Сардьов).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Мала неня" (з Франціскою Галь).

МАРУСЕНЬКА: „Мала неня" (з Франціскою Галь).

МІРАЖ: „Гарна як світ".

МУЗА: „Добра ворожка".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Мрійливі уста" (з Ел. Бергнер).

ПАН: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Льорель і Гарді).

РАЙ: „Нуждарі", „Париж у вогні" (дві серії разом).

СВІТ: „Римські скандали", „Передмістя".

СОНЦЕ: „Король циганів", „Ярмарок кохання".

СТИЛЕВЕ: „Чорна перла", ревія: „Те, що найцікавіше".

УТІХА: „Местник прерії" та ревія.

ХИМЕРА: „Бабуна" (фільма з життя муринів плем. Банту).

Закордонне радіо.

Вівторок, 10. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 21.35 Концерт, 17.30 Віольончеля. **Братислава** (298,8) 18.00 Форт., 18.35 Джез, 20.20 „Пер Ґінт" песа Ібсена, муз. Гріґа. **Кошиці** (259,1) 17.40 Для Закарпаття, 18.30 Скрипка. **Прага** (470,2) 12.30 Концерт, 15.00 Сальонова муз., 21.30 Октет. **Париж** (1648) 12.15 Концерт, 22.30 Танк. музика. **Атльона** (531) 19.15, 20.15 Арфа, 19.35 Вок.-муз. концерт. **Білгород** (437,7) 13.15, 20.00, 21.40 Пісні й арії, 22.30 Концерт. **Берлін** (356,7) 18.45 Пісні й форт. твори. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика. **Кельн** (455,9) 18.45 Із нім. опер. **Ляйпціґ** (382,2) 12.00 Вок.-муз. концерт, 18.45 Нар. музика. **Мінхен** (405,4) 16.10 Нім. пісні Пфіцнера, 19.30 „Нірнберські співці" оп. Р. Ваґнера. **Будапешт** (550,5) 12.05, 21.35 Циг. музика. 13.30 Вок. квінтет, 17.30 Скрипка, 20.30 Евр. концерт, присвячений творам Ліста. **Мілянo** (221,2) 11.30 Легка музика, 17.05 Орх., 20.45 „Ле пті Бребі" оп. Верней. **Рим** (420,8) 17.15 Муз. всячина, 22.00 Концерт солістів.

Середа, 11. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.00 Концерт, 19.00 „Манон" оп. Масенета, 22.00 Вес. музика. **Кошиці** (259,1) 18.25 Слов. пісні. **Прага** (470,2) 11.03 Сальон. музика, 19.40 Концерт. **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 20.43 „Ле Мешан" песа Ґренета. **Атльона** (531) 19.15 Музика, спів. **Білгород** (437,3) 16.00 Нар. мельодії. **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Співаємо та граємо. **Кенігсвустергавзен** (1517) 12.30 Музика, 17.15 Танки на фортепіян. **Ляйпціґ** (382,2) 10.15, 13.15 Концерт. **Мінхен** (405,4) 16.10 Форт., 17.15 Вес. муз. полудне. **Будапешт** (550,5) 12.05 Форт., 18.05 Пісні в супр. лютні, 19.10 Циг. музика, 22.30 Спів. **Мілянo** (221,2) 11.30 Тріо, 20.40 „Ля Бісбетіка Домата" оп. Перзіка. **Рим** (420,8) 13.05, 17.05 Легка музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 10. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Ми за нею як за панею — авд. для шкіл для енших дітей, 12.30 Симф. муз. з гр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легкі пісоньки з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Пісні в супр. форт., 16.30 Скр. твори, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Від молока до фільмової стяжки, **17.15 Концерт хору „Бандурист" із ґр. пл. 1) Це Дніпро наш, 2) Реве та стогне, 3) Верховино, 4) Ой у лузі, 5) Коло млина,** 13.30 Гендель: Концерт ф-дур, 17.50 Куток мови, 18.00 Танц. музика, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільна рерув, мист. життя, 18.45 Сп. ресіталь Альб. Федера (тенор) в супр. форт., 19.00 Найвища гірська автострада: Ґросґльокнер Гохальтенштрасе, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.41 Спорт. вістки, 19.30 Акт. гутірка, 20.00 Сп. ресіталь Едв. Бендера (бас) у супр. форт. 20.00 Обговорення будапешт. концерту. 21.30 Трансм. з Будапешту: Концерт присвячений Фр. Лістові, 21.30 Веч. денник, 21.40 Із суч. Польщі, 21.45 Танкова музика, 22.30 „Доподзворо" фейл., 22.45 **Літер. хвилини Генр. Балька: Архитвір української поезії в честь Міцкевича — вибір перекладів,** 23.05 Подорож по Европі: Ідемо до Франції — муз. авд. із ґр. пл.

Середа, 11. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Участь матери в шк. праці дитини, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 Найгарніша ґр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Шуберт: Квартет ч. 6. Д-моль із ґр. пл., 16.00 Зробимо собі самі гектограф (для дітей), 16.20 Сп. ресіталь Мих. Забойда-Сулицького (тенор) у супр. форт., 16.45 Гутірка із слухачами радія, 17.00 Столиця водників, 17.12 Сальон. музика, 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Моцарт: Квінтет е-дур, 18.30 С. Ашкеназі у львів. університеті, 18.45 Пісоньки з ґр. пл., 19.00 Вартість слова, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Літаки й люди: Літаки без мотора, 20.00 Легка музика, 20.20 Вок. квартети Брамса, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Творчість Шопена, 21.35 Літ. нарис: Спадщина по молод. Польщі, 21.50 Про можливість лікування рака, 92.00 Концерт орх., 23.05 Ідемо до Еспанії — муз. авд. з ґр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.31 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 90·50—102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Долари 9.00—9·05, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60—4·70, 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Премійовки.

Доларівки 52·50—54·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 41·25—43·00.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9-го вересня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг.	масла десерового бльокового без опакування . .	2·30 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·50 „
1 л.	молока	0·13 „
1 л.	сметани	0·60 „
1 к.	яєць	3·00—3·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Ціни на масло, молоко, сметану і яйця не змінились.

Тенденція на масло, молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 9. IX. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0·80 зол.
Мол. одвор. кури I. кл.	„	0·90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Евген Гоникович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 30-90

„ТЕ-КА" Львів, Руська 16, I. виконує найелеґантніші мужеські одяги, загортки, футра і студентські однострої. 271 8-30

Чи Ваш **годинник** ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **Івана Зельтенрайха,** Львів, Марійська пл. 5. — Прецезійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 82 15—?

Вже вийшов і продається

КАЛЕНДАР „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" на рік 1936.

Ціна 1·50 зол. 332 1-2

Хто закупить за готівку 5 примірників, дістає ще один даром і не платить пересилки. — Пересилка одного примірника 25 сот., 2—4 примірники 50 сот. — Продають усі українські книгарні, Філії „Сільського Господаря", Районові Молочарні, Повітові Союзи Кооператив та більші кооперативні осередки.

ГОЛОВНА ВИСИЛКА: „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР", ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Календар „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" має дуже багато добрих і цінних порад для господарів і господинь. Складені ці поради в господарській частині календаря, що є поділена на 17 окремих відділів. Ці відділи разом мають 64 статті, в яких брало участь аж 33 авторів. Крім того, для тих господарів, що хотять глибше і докладніше запізнатися з будькою ділянкою господарства — в кінці кожного відділу є подані поради, де і за тим мають глядіти.

Позатим усім Календар має чимало світлин, бо аж 77, а всі вони є з життя й праці наших господарів і господинь та їх дітей, або пояснюють зміст поодиноких статтей.

ЗАМОВЛЯЙТЕ! КУПУЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Трускавець - Живець

Природні купелі солянкові сірчані, боровинові, інгаляторія — Славна Нафтуся — дешевий осінній сезон вересень-жовтень.

Вже вийшов з друку й розісланий Вшш. Відборцям черговий XIII. річник

КАЛЕНДАРА-АЛЬМАНАХА на 1936 р. „ДНІПРО"

Видання Укр. Т-ва Допомоги Еміґрантам у Львові.

В календарі взяли участь: Мик. Бутович, Вол. Дорошенко, Ол. Доценко, Федір Дудко, Андрій Жук, Хартя Кононенко, Юрій Косач, Вол. Леонтович (посмертн. спомини), Богдан Легкий, Ісак Мазепа, Евген Маланюк, Мих. Миронович, Гнат Порохівський, Василь Сімович, Ст. Сірополко, Федір Стешко і Панас Феденко. — Календар має здоєсовий довідник усіх українських лікарів, адвокатів і інженерів.

ЦІНА КАЛЕНДАРЯ 2 ЗОЛОТ. з пересилкою.

Вшш. Відборців просить Видавництво вирівняти належитість за календар чеком ПКО у Львові ч. 504-782. — Календар продається у всіх книгарнях.

На продаж нова (вільна від податків) комфортова поверхова вілля з ґородцем. Близько трамваю. Дуже догідна для емерита. Вклад готівкою около 24 000 зол., решта довгоречинцева позичка Банку Госп. Краєв. — Інформації в адв. Яримовича, вул. Замарстинівська 10 (від год. 4—7 попол.) 302 2-2

Направа вічних пер „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 196 7—10

Дім дитячої конфекції „Raj Dziecka", I. Гісс, Львів, вул. Рутовського 1. поручає: убрання і плащики для хлопців і дівчат та приписові шкільні мундурки для студенток і студентів, плащі, гумові пелерини і тирольські штанці. Замовлення виконуємо в 24 год. Ціни низькі конкуренційні. 267 4-4

Годинники найліпші, дешеві, поручає Домбровський-Розважевський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 246 6-8

Плащики кльотові шкільні, студентські однострої, робочі вбрання, охоронні плащі, комбінезони, пільотки, вітрівки, поручає по фабричних цінах: Вирібня „Падіюм", Львів. Гетьманська 22. побіч Промислового Музею. 323 2-30

Вугіль, дрова у Калитяка, Байки 14, телеф. 38-24. 214 2-30

Футра жіночі і мужеські від 140 зол. виконує солідно, робітня футер Карпяка, вул. Лукасінського 4. побіч Народного Дому. 325 2-3

Мотоциклі нові, всілякі частини поручає Автоспорт, Львів, Словацького. 1-2

Першорядне виконання тривкої ондуляції 7 зол. тільки у Штіра, Брама Андріолія. 331 1-10

Столярня, яка може виконати 5 більярдів в конкуренційній ціні, зложить оферту під „Американський більярд" до „Пропаг" Львів, Хорущини 18. 42/44

Фортепіяни, піяніна, продажа, наєм, купно, Марецький, Львів, Баторого 7. 245 6-13

ОГОЛОШЕННЯ.

Специялістка дитячих недуг

Д-р Ольга Ган

Львів, Собіського 15. Тел. 284-45 299 2-4

Д-р СКРОВАЧЕВСЬКИЙ

ляринґольоґ

вернувся — орд. Зиблікевича 7 від 3-5 310 2-3

Свій до свого!

Панчохи і скарпитки

КУПУЄМО ВСІ В КРАМНИЦІ

„Українського Народнього Мистецтва"

ЛЬВІВ, КОСТЮШКА 1. 90 1-1

Золото, золоті зуби, срібло

купує платить найвищі ціни

Фірма ШТАЙНБАХ, Баторія 28.

Солідна дешева направа годинників. 274 5-10

ПІЯНІНА І ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)

Догідні умовини купна

Новацький, Пілсудського 11

Купно і продажа оказійних інструментів. 10/92 19

ГОРДІЙ БРАСЮК.

БЕЗПУТНІ

Ціна 0·50 зол., з почт. перес. 0·65 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10